

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
KARAR

36.05.297

Toplantı Yeri
KARS

Toplantı Tarihi ve No :26.12.2019-198
Karar Tarihi ve No :26.12.2019-2670

Kars İli, Sarıkamış İlçesi, Belencik Köyünde yer alan ve Kamu Orta Malına ait, 137 ada, 97 parselde kayıtlı olup, Beyazkız Kalesi olarak bilinen kalenin çevresi ile birlikte "I. Derece Arkeolojik Sit Alanı" olarak tescil edilmesi talebine ilişkin; Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün 24.01.2019 tarih ve E.76325 sayılı yazısı, Kars Valiliği, Kadastro Müdürlüğünün 11.10.2019 tarih ve E.3913119 sayılı yazısı ve ekleri, Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu uzmanlarının 20.12.2019 tarih ve 567056 sayılı raporu okundu. Konu ile ilgili bilgi ve belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonucunda;

- Kars İli, Sarıkamış İlçesi, Belencik Köyünde yer alan ve mülkiyeti Kamu Orta Malına ait, 137 ada 97 parselde kayıtlı Beyazkız Kalesi'nin 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 6. Maddesinde belirtilen "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" özelliği taşıdığı anlaşıldığından aynı Kanunun Tespit ve Tescil ile ilgili 7. Maddesi ve Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik uyarınca, "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" olarak tescil edilerek yapı grubunun I. grup olarak belirlenmesine, çevresindeki yerleşim yerinin ise "I. Derece Arkeolojik Sit Alanı" potansiyeli taşıdığı anlaşıldığının Kalenin çevresi ile birlikte ayrıca "I. Derece Arkeolojik Sit Alanı" olarak tescil edilmesine, bu doğrultuda hazırlanan anıt fişi ve sit fişinin uygun olduğuna,

- Tescili yapılan Kars İli, Sarıkamış İlçesi, Belencik Köyü, 137 ada, 97 parselin tapu kütüğünün şerh ve beyanlar hanesine ilgili Tapu Müdürlüğü'nce "*I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır*" şerhinin konulmasına,

- Sit Alanı sınırının sayısallaştırılmasına yönelik Kurul Müdürlüğü'nce gerekli çalışmanın yapılarak hazırlanacak belgelerin değerlendirilmek üzere Kurulumuza iletilmesine,

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 tarih ve 658 sayılı İlke Kararının 1 inci maddesinde yer alan Koruma ve Kullanım Koşullarının I. Derece Arkeolojik Sit için Geçiş Dönemi Yapılanma Koşulları olarak belirlenmesine, ayrıca sit alanına yönelik her türlü fiziki ve inşai (tevhid, ifraz, kazı, sondaj, onarım, vb.) müdahale öncesi Koruma Bölge Kurulundan izin alınmasına,

- İlgili İl Özel İdaresince, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 17'nci maddesinde belirtilen süre içerisinde, söz konusu sit alanı için Koruma Amaçlı İmar Planının hazırlanarak değerlendirilmek üzere Kurulumuza sunulmasına karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E	SİT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:
İLİ: KARS	İLÇESİ: SARIKAMIŞ	MAHALLE KÖY VEYA MEVKİİ: BELENCİK KÖYÜ	KADASTRO PAFTA: - ADA: 137 PARSEL: 97

ADI: BEYAZKIZ KALESİ

GENEL TANIM: Kars İli, Sarıkamış İlçesi, Belencik Köyü, 137 ada, 97 parselde tespit edilmiştir. Aras Nehrine bakan ve üç tarafı uçurum salt kayalık bir tepede yer alan taşınmazın, Demirçağı Kalesi olduğu düşünülmektedir. Kalenin orta kısmında horasan harcı ile yapılmış ve kısmen tahrip olmuş bir gözetleme kulesi yer almaktadır. Ayrıca bu kısmın kuzeyinde yerleşim yeri kalıntıları ve kurgan mezarlar tespit edilmiştir. Bu kısımda mimari yapılar temel seviyelerine kadar yıkılmış olup, kurgan mezarların ise kaçak kazılarla tahrip edildiği gözlemlenmiştir. Buradaki kaçak kazı çukurlarında çok sayıda Demir Çağı ve Ortaçağ seramiği tespit edilmiştir. Demirçağı Kalesinin sur duvarları kuru duvar tekniği ile yapılmış ve günümüzde temel seviyelerine kadar yıkılmıştır. Buraya giriş kalenin kuzey yönünde yer alan kapı ile sağlanmaktadır. Kalenin ortasında yer alan gözetleme kulesi ise yığma moloz taştan kare planlı inşa edilmiş olup taşların arasına mukavemeti artırmak için horasan harcı konulmuştur. Yaklaşık 1,5 metre kalınlığında çift sıra taştan yapılan gözetleme kulesinin giriş kapısı, muhtemelen şu an yıkılmış vaziyetteki güney cephede yer almaktaydı.

ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Sağlamlığını yitirmiş olan yapının korunmasını sağlamak için acil olarak önlemler alınmalıdır.

ŞİMDİKİ DURUM : Kale içindeki kule günümüzde ayakta yer almakta olup diğer kalıntılar temel seviyesine kadar yıkılmıştır.

SİT POTANSİYELİ : I. Derece Arkeolojik Sit Potansiyeli Mevcuttur

ŞİMDİKİ KORUMA : -

ÖNERİLEN KORUMA : I. Derece Arkeolojik Sit Alanı

YAYIN DİZİNİ :
GÖZLEMLER : Etrafı açık ve korumasız vaziyettedir.

KORUMADERECESİ

HAZIRLAYANLAR: 20/ 12/ 2019
İbrahim ÇOLAK (Arkeolog)
Mesut ÖZAYDIN (Sanat Tarihçi)

KONTROL EDEN: : 20/ 12/ 2019
K .Zeynel Abidin YAŞLI
Bölge Kurulu Müdürü

**K.V.K.B.K. KARARLARI
NO:**

REVİZYON :

K.V.K.B.K. ONAYI: / / 2019

